

HÉVÍZI TÖRPE NÖVÉSŰ VADPONTY INDUKÁLT SZAPORÍTÁSA AZ ÉLŐHELYÉN

Várkonyi Levente¹, Specziár András², Horváth László¹, Urbányi Béla¹,
Müllerné Trenovszki Magdolna¹, Müller Tamás¹

*¹Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Környezet- és
Tájgazdálkodási Intézet, Halgazdálkodási Tanszék, Gödöllő*

*²Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Központ Balatoni Limnológiai Kutatóintézet,
Tihany*

HAKI 2014

HALGAZDÁKODÁSI TANSZÉK

Bevezetés

Hévízi tó

Tőzegmedrű forrástó

Kialakulása:

22 ezer év

38,5 m mély és 4,4 ha

Átlagmélysége 1,5 m

30-40 ezer liter / perc vízhozam
39,5 °C (10 % hideg, 90% meleg
hőforrás)

Víz hőmérséklet:

Tél: 24-26 °C átlag

Nyár: 33-35 °C átlag

Forrás: Mosonyi Szabolcs

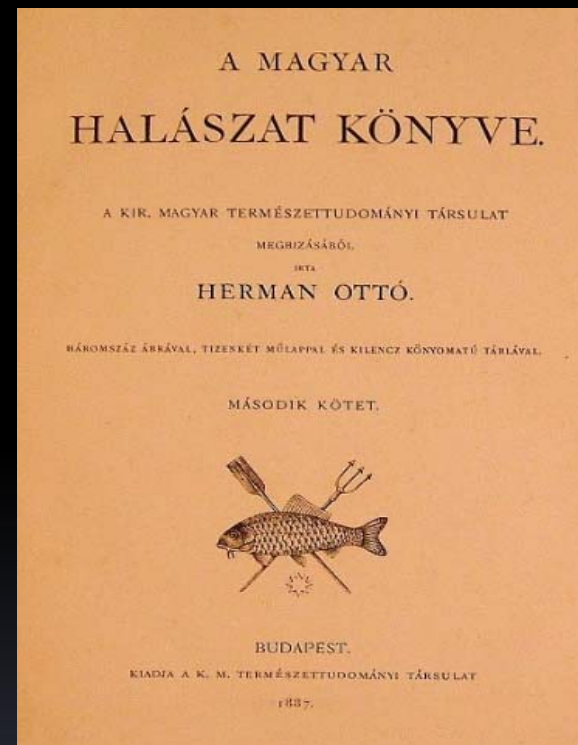

Forrás: Mosonyi Szabolcs

Bevezetés

Hévízi törpenövésű vadponty I.

„Bátran kimondható, hogy minden víznek akad hala. Valameddig megvan a mód arra, hogy a hal bizonyos természetű vizet megszokhasson, valamely faj meg is szokja s ez annyira áll, hogy –messze se menve- Ó-Buda és Zala-Hévíz meleg vizeiben, még mindig magán a forrásterületén, a hol a víz a legmelegebb, nemcsak hogy odaszokott a ponty, hanem leginkább a víz fenekén tartózkodik; nem is keresi a felsőbb, elevenebb vizet. Viszont látjuk, hogy némely faj úgyszólván abban a pillanatban pusztul el, a melyben vizét megváltoztatjuk.”

Herman, O. (1887). A magyar halászat könyve. Királyi Magyar Természettudományi Társulat, Budapest pp. 570-571.

Bevezetés

Hévízi törpenövésű vadponty II.

SL: 20-25 cm

BW: 300-400 g

Forrás: Saját kép

Cyprinus carpio (River Danube subpopulation)

NOT EVALUATED	DATA DEFICIENT	LEAST CONCERN	NEAR THREATENED	VULNERABLE	ENDANGERED	CRITICALLY ENDANGERED	EXTINCT IN THE WILD	EXTINCT
NE	DD	LC	NT	VU	EN	CR	EW	EX

Problémafelvetés és lehetséges megoldás

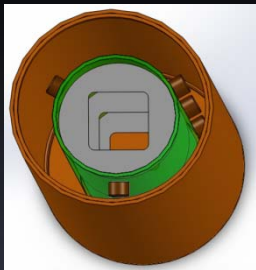
- Érzékenység (szállítás ,tartás, felkészítés a szaporításra, szaporítás)
- Parazitológia
- Visszatelepítés

anyahalak megfogása + helyben történő szaporítás + ikragyűjtés + ikraszállítás + anyahalak elengedése

Anyag és módszer

Ivóhely felkészítése

- Háló ketrec
(szélesség:hossz:mélység
500×1400×1000 mm)
- Ikrázó fészek (Lajstromszám: 4122
ügyszám:U12 00041) n=9 (100×1000 mm)

Anyag és módszer

Anyahal befogás

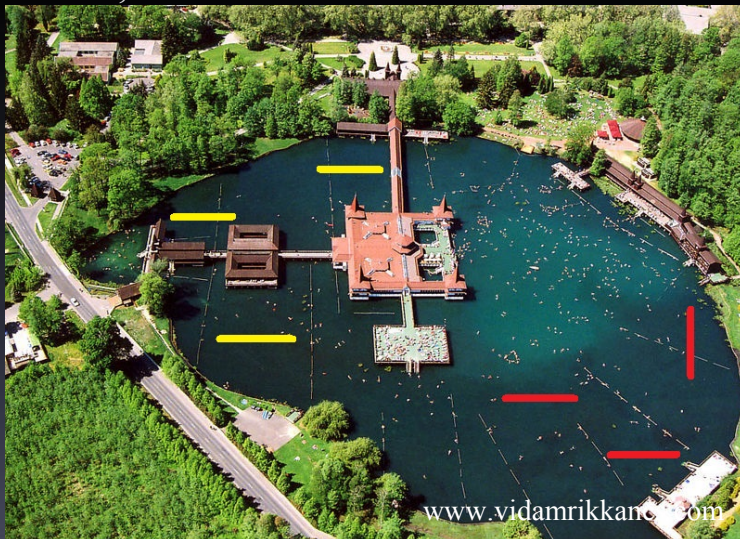
I. szaporítás: 2014. február 26.

II. Szaporítás: 2014. március 27.

3 X 30 m Standardháló

(EN 14757:2005 ,Nippon Verkko oy,
Finnország)

12 különböző, 5-55 mm között változó
lyukbőségű panel, amelyek mélysége
1,5 m.

Forrás: Mosonyi Szabolcs

Forrás: Mosonyi Szabolcs

Anyag és módszer

Hormonális indukció

I. szaporítás:

♀ n=5, SL=230.8±20.6 mm, BW=314.4±72.8 g

♂ n=3, SL=225.8±14.4 mm, BW=287.8±32.8 g

II. szaporítás:

♀ n=5, SL=257.6±23.0 mm, BW=403.7±83.3 g

♂ n=5, SL=250.8±19.0 mm, BW=374.0±59.8 g

5 mg pontyhipofízis / BW kg

Eredmények

I. szaporítás:

Febr. 26. 22:00 h - Febr. 27. 08:00 h

11 napfok

27,5 °C vízhőmérséklet

II. szaporítás:

Március 27. 19:00 h – Március 28. 05:00 h

11.2 napfok

28 °C vízhőmérséklet

Ikraszállítás

4 liter szállítóvíz, (teljes szállító toktér fogat 10%-a)

Lezárt szállító tok

Hévíz – Gödöllő, 245 km, 2.³⁰ h

Forrás: Mosonyi Szabolcs

Forrás: Mosonyi Szabolcs

Ikrainkubáció

40 liter inkubáló víz, (teljes szállító tokterfogat 90%-a)

Nyitott szállító tok + porlasztó
(oxigén utánpótlás)

21 °C hőmérséklet

Forrás: Saját kép

Lárvanevelés

2 akvárium (50, 70 l térfogat), melyek
belső szivacszűrő

Hőmérséklet: Kelésig 21 °C-3 nap
Kelés után 20 °C

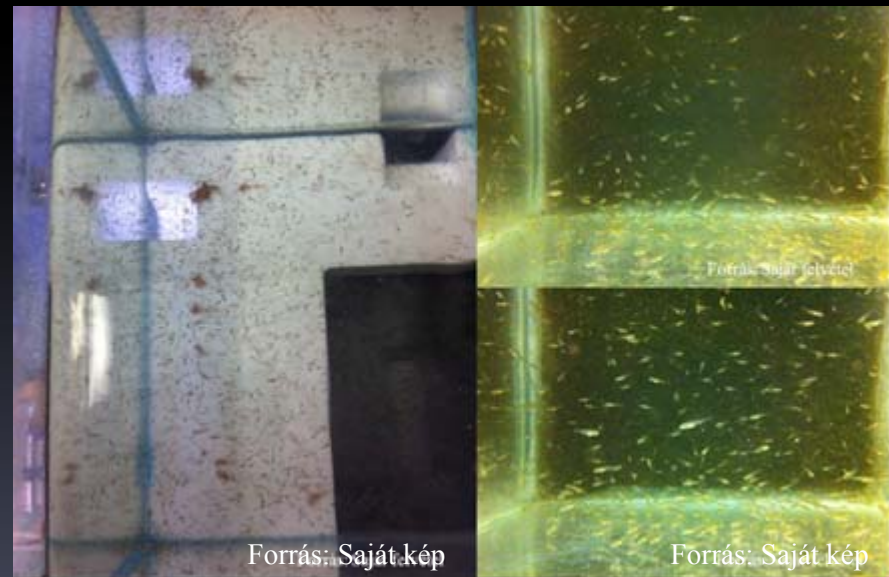
Kelés után 5 nap: táplálkozás kezdete

Táplálék: Artemia kezdés

1 hét után kiegészítő
táp (SDS 100)

Cyclops, Daphnia
Szúnyoglarva

1-1,5 hónap akváiumi tartás, utána
tavi környezetbe kerültek

Összefoglalás

Az új módszernek köszönhetően:

- Kisebb stressz
- Genetikai diverzitás (korlátozás)
- Anyahalak szabadon engedhetőek
- Parciális ovuláció
- Könnyebb ikraszállítás
- Élőhelytől és populációtól független vizsgálat

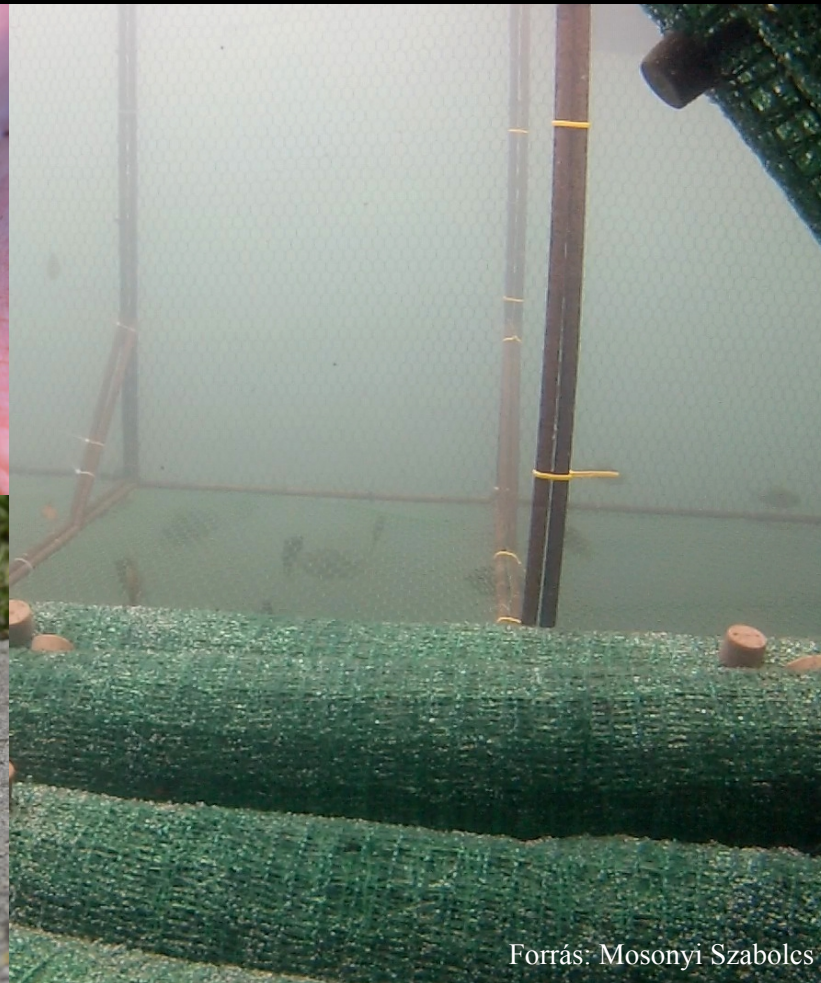
Egyéb új megfigyelés

Forrás: Mosonyi Szabolcs

Forrás: Mosonyi Szabolcs

Forrás: Mosonyi Szabolcs

Köszönetnyilvánítás

A munka Hévízi Önkormányzat, Hévízgyógyfürdő Nonprofit Kft, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, 8526-5/2014/TUDPOL iktatószámú támogatás valamint az MTA Bolyai János Kutatói Ösztöndíj (BO/00054/12/4) támogatásával valósult meg.

Köszönöm a figyelmet!